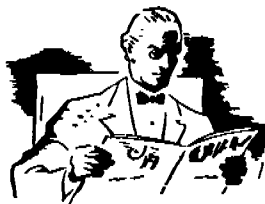

نگاهی به مطبوعات

Arthur Brizbane

آرتور بریزبان نویسنده معروف
و طراز اول آمریکائی در مسائل
اخلاقی و اجتماعی نکات و
دقایق بسیاری را با ابتکار و
قریحه مخصوص برشته تحریر
در آورده و بعضی از مقالات
وی توسط آقای یوسف اعتصامی
استاد معظم نثر فارسی و مترجم
عالی مقام ریشه ادبی ترجمه
گردیده است .

آرتور بریزبان نویسنده
از مستر ویلیام هریت مدیر
جراند معتبر نیویورک سالی
چهل هزار دلار میگردفته
که برای یکی از جراید روزانه
سر مقاله بنویسد ، مترجم نیز
خود یکی از مفاخر مشاهیر
نویسندگان ایران دارای آثار
برازنده و تالیفات ارزنده
است، در زبان ترکی استانبولی
نویسندهای دانا در فرانسه
مترجمی توانا در لسان و
ادبیات عرب حتی در مصر و
عراق و شام معاصر محیط
و بی همنا شناخته شده است .

ما در این شماره نیز
دو نمونه از آثار ایشان را نقل
و بخوانندگان گرامی عرضه
میداریم .

آهن ربا

چگونه عقیده های باطل بحقیقت های علمی مبدل میشوند

هرکس چیزی از خواص آهن ربا میداند . وقتی که بچه بودید آهن ربائی به دست گرفته مرغابیهای کوچک آهنین را در اطراف ظرف آب حرکت میدادید، یا آهن ربائی بشکل نعل اسب داشتید که میتواندست میخ و سوزن را بلند کند.

اکنون میدانید که فوائد بشمار در مقناطیس هست.

یونانیها و رومی های قدیم اینقدر می دانستند که در مملکت لیدی (Sydie) در نزدیکی شهر ماگنیزیا (Magnesia) سنگ معدنی عجیبی است که قطعات فلز را به خود جلب نموده نگاه میدارد.

بطوریکه ما امروز در خصوص اشیاء غریبه فرضیات باطله مینمائیم، قدام نیز در

حق آهن ربا تصورات عجیبه داشتند.

گمان می کردند آهن ربا برای معالجه امراض نافع است؛ آهن ربا میتواند گوشت و چوب را بسوی خود کشیده، در مغز انسان مالخولیا تولید نماید! می گفتند اگر قدری سیر با آهن ربا مالیده شود خاصیت آنرا می برد! و اگر همین آهن ربا را در خون بز فرو برند تأثیر اصلی خود را مالک می شود تصور می نمودند آهن ربا می تواند سوء اعمال نسوان را اظهار کند! بعضی معتقد بودند که آهن ربا آهن را در حضور الماس جذب نمی کند!

ظاهراً خردمندان قرون سالفه، در بحث مقناطیس و اسرار نهانی این قوه قسمت مهم اوقات خود را تلف کرده اند، اما از این فرضیات بی اساس منافی بوجود آمد. آهن ربا اول بار در قطب نما استعمال شد و آثار حیرت انگیز آن ظاهر گشت. معلوم نیست مخترع این آلت که بود، شاید چینی ها آن را اختراع کردند و اعراب باروفا آوردند. بهر حال شخص هوشیاری فهمید که اگر سوزن کوچکی در مجاورت سنگ آهن ربا گذاشته شود خواص آهن ربائی را اخذ می کند و چون این سوزن بر محوری قرار گیرد همیشه بطرف شمال می ایستد اشخاصی که آنوقت قطب نما را بموقع تدقیق نهادند چنین پنداشتند که عقربك مقناطیسی بسوی یکی از ستارگان متوجه می شود! دیگری ادعا کرد که در حوالی قطب شمال کوههای سنگ آهن ربا وجود دارند، بعضی از مردمان مآل اندیش چنین مصلحت دیدند که در کشتیهای اقطار شمالی میخهای چوبین بکار ببرند، زیرا اگر آهن استعمال شود کوهها میخها را از سفاین بیرون میکشند و کشتیها غرق میشوند.

بعد معلوم شد زمین ما ذاتاً مقناطیس عظیمی است و عقربه قطب نما در تمام حرکات خویش احکام این آهن ربای بزرگ را اطاعت مینماید.

اخیراً حادثه ای در والتز رخ داد و موجب نوشتن این مقاله گردید.

تیکه فولادی بصورت یکی از عمله های کارخانه کشتی سازی فرو رفت، فولاد در

استخوان جا کرد. و بیرون آوردن آن بسیار دشوار بود. رئیس شعبه الکتريسته کارخانه یکدستگاه آهن ربای الکتریک که میتواند هفتاد و پنج من آهن را بخود جذب نماید نزدیک صورت مجروح قرارداد: فوراً قطعه فولاد از گونه وی بیرون جسته به آهن ربا پیوست.

بهمین دلیل. تعقیب مسائلی که آنها را تصور باطل یا تجربه بیحاصل می‌شماریم ممکن است متضمن نتایج سودمند باشد.

امروز از قوه مقناطیس هزاران نوع استفاده می‌کنند.

شما می‌توانید توت‌فرنگی را با جعبه‌ای که دارد به قیمت ارزان بخرید، چرا؟ برای اینکه کارگری که این جعبه‌ها را می‌سازد چکش مقناطیسی بکار می‌برد! این چکش میخ‌ها را از زمین برمی‌دارد و کارگر با نهایت سرعت کار را تمام می‌کند.

کارخانه‌های فولاد ریزی که ورقه‌های ضخیم فولاد برای جہازات جنگی می‌سازند هنگام جابجا کردن ورقه‌های گرم، آهن ربا‌های پرقوت استعمال مینمایند آهن ربا فلز آتشین را بلند کرده بهر نقطه که لازم است می‌گذارد.

قوه‌ای که واگنهای الکتریک را حرکت میدهد قوه مقناطیس است.

اینکه کره زمین آهن ربای بزرگی است یا نه محتاج بسؤال نیست، بی‌شبهه هر انسان نیز آهن ربائی است که هستی خویش را بقوه مقناطیس مدیون است. میلیون‌ها ذرات سرخ‌خون هر یک بازده آهن موجود در آن قوه الکتریک را که مایه حیات است بدریه‌ها جذب و در تمام بدن منتشر می‌کنند.

وقتی که می‌بینید بعضی از مردم در مسائل معضله غور می‌نمایند، جای خنده نیست اینها هم مانند یونانی‌های قدیم که تصور می‌کردند قوه آهن ربا با سیر سلب می‌شود و با خون بزبری گردد لایق استهزاء نیستند. خیالات امروزه شاید چندین قرن بعد از این فوائد بسیار داشته باشند، مقصود از این مسائل، علم‌ادیان، معالجات بوسیله اعتقاد و ایمان، انتقال حیات و سایر مفروضات است.